

SZÉKELY-UDVARHELY

1848-AS FÜGGETLENSÉGI POLITIKAI SZÉKELY ÚJSÁG

Megjelen hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési ára helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve: egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Külföldre egész évre 12 K. — M. kir. postatakarékpénztári csekk- és kliring 10,489. sz. — — — Helyközi telefon 15. sz.
Mindenféle díjak Székelyudvarhelyt előre fizetendők.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BETECH PAL
LAPTULAJDOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. szám, hova az előfizetések, kéziratok és hirdetések küldendők. Kéziratokat vissza nem adunk. — Hivatalos hirdetések 100 szóig szavankint 6, azon felül 4 fillér, magán hirdetések négyzet cm 8 fillér, többszöri közlésnél 6 fillér. — Nyilt-társra 1 korona

Az ellenzék küzdelme.

Irta: **Buza Barna.**

Azt mondják, nincs célja és értelme az ellenzék parlamenti küzdelmének. Pedig soha ellenzék nagyobb s életbevágóbb nemzeti célért nem küzdött, mint most nálunk a két függetlenségi párt.

Magyarország jövő sorsa ma kétségtelenül a függetlenségi pártok kezében van, ezeknek hűségén, erején, kitartásán fordul meg.

A munkapárt, az nem számít. Az egy erkölcs és akarat nélküli való léha tömeg, amelyet Bécs fektetett a nemzeti fejlődés útjába. Egyszerű és feltétlen szolgálja Bécs parancsainak, a melytől a nemzeti jogok és érdekek bármilyen parányi védelmét is még a legnaivabb ábrándozók se várják.

Még a szabadelpvűpárt is rendkívül sokkal magasabb színvonalán állott a politikai erkölcsnek és öntudatnak. Hiszen abban a pártban volt valaha mégis a nyi gerinc, hogy leszavazta Khuent, mikor szokása szerint keréketörte a magyar közjogot az osztrák álláspont kedvéért. A munkapártnak ugyan akár Lustkandl közjogát adhatná elő Khuen, még arra is taposolna.

De hiszen ez egészen természetes. Nem is lehet másképp. A munkapártot kizárólag Bécs és Khuen kegyelme támasztotta fel s az tartja a hatalmon. S nagyon jól tudja az egész munkapárt, hogy Bécsnek csak a kisujját kell megmozdítania s ő nyomban vissza süllyed a semmiségbe. Ha Bécs elveszi tőlük a hatalmat s nem ad pénzt, egyetlenegy se kap közülnök a magyar néptől mandátumot. Teljes lehetetlenség, hogy ők, akár a legnagyobb nemzeti érdekek kedvéért is szembe merjenek szállani Béccsel, teremőjükkel s főntartójukkal.

Nem is a munkapártól van itt szó. Nem a munkapárt akarata ellen kell küzdelmet vívnia az ellenzéknek. Hisz ami nincs, az ellen küzdeni se lehet, a munkapártnak pedig nincs akarata. A munkapárt nem tud akarni, csak engedelmeskedni. A küzdelmet az ellen kell megvívni, aminek a munkapárt engedelmeskedik. A bécsi akarat ellen. Ez a magyar nemzet érdekeinek, jogainak, törekvéseinek igazi ellensége. A munkapárt csak zsoldos csapata ennek az ellenségnek.

A bécsi akarat most elbizakodott, vakmerő, gyilkos támadást intéz Magyarország ellen. Ami követelés tiz esztendő óta összegyűlt benne, amely követeléseit tiz esztendő óta vissza tudta szorítani a nemzet életösztőne, azt most kamatostul egyszerre ránk zudítja. Mint a hosszú ideig visszszorított árvíz, ha egyszer áttöri a gátat, úgy özönlik el most sokszoros erővel egész gazdasági fejlődésünket a mérhetetlenül megnövekedett osztrák katonai követelések. S a munkapárt szolgálai kész-

séggel s lelkiismeretlen cinizmussal igyekszik teljesen szabaddá tenni az utat a pusztító özönvíz számára.

Hát az egyik gátat a képviselőválasztáson alaposan áttörték az osztrák követelések. A nemzet gyenge volt, nem tudott ellenállni. De az ellenzék még főtartarhatja az egész áradást, megmentheti az országot a fenyegető veszedelemtől.

A parlamenti küzdelem fegyvere az ellenzék kezében van. Hü és elszánt kezekben győzhetetlen fegyver ez. Nagy katasztrófától mentheti meg most az ellenzék ezzel a fegyverrel a magyar nemzetet.

Ha Ausztriának sikerül most minden követelését keresztülvinni, ha megkaphat mindent, amit csak kívánt, a nélkül, hogy ő egy hajszálnyit is adna cserébe, — akkor igen hosszú időre meg van pecsételve Magyarország sorsa. Akkor zárjuk le a nemzeti fejlődés minden reménységét, temessük el nemzeti törekvéseinket és vágyainkat, mert bizonyos, hogy ez a nemzedék egy „és“-nyi engedményt se fog tudni többé a vérszemet kapott Ausztriától kicsikarni. Sőt egyre jobban megjön a kapzsi étvágya a győztes Bécsnek, s a letört, elcsüggedt magyar nemzet még mostani pozícióit se bírja majd támadásai ellen megvédeni. Hiszen elég rettenetes történelmi példából tanulhattuk már meg, hogy mire képes Ausztria, ha véletlenül győzelemhez jut.

Ettől a szerencsétlenségtől meg kell menteni a magyar nemzetet. Nem szabad engedni, hogy a szennyves választási diadal révén egy csapásra elérje most Ausztria összes követeléseinek minden ellenszolgáltatás nélkül való teljesedését. Nem szabad engedni, hogy Ausztria egy könnyű győzelemből fakadó féktelen elbizakodottság érzetével tombolhasson felettünk. Ennek a végzetes csapásnak az elhárítása valóságos nemzetmentő feladat, s ennek a feladatnak a teljesítése az ellenzék kötelessége.

Nagy célja van a küzdelemnek: megakadályozni azt, hogy Bécs végleg erőt vehessen rajtunk. Ha létszámemelelésre, ha milliókra van szüksége Bécsnek, ezzel szemben biztosítani kell a nemzet jogainak s érdekeinek érvényesülését. Hogy ne ingyen kaphassa meg Bécs, amit akar, hanem csak a nemzet kielégítése árán. Hogy ne a nemzet letörésének diadalával, hanem csak a méltányos megegyezés békességével fejezhesse be Bécs ezt a küzdelmet.

Az osztrák katonai követelésekkel szembe lehet állítani a nemzet követeléseit. Ez legyen célja a most meginduló nagy küzdelemnek, amelynek első ütközete csak a bankvita. Ez a küzdelem felébreszti benne az életösztőt. S a megmozduló nemzet együttérzése legyőzhetlen erőt fog adni az ellenzék küzdelmének.

Évtizedek boldog fejlődését fogja biztosítani a nemzet számára ennek a küzdelemnek kiharadhatatlan sikere.

Kossuth Lajos halálának évfordulója.

Tizenhetedik éve lesz most március 20-ikán hogy a mult század legnagyobb szelleme utolsó lobbant Kossuth Lajosban. Hallotti ágyára zokogva borult a nemzei géniusz és könnyeivel áztatta a magyar nemzet leghűbb, legszentebb apostolatát, aki szavával egykor diadalmas hadsereget varázolt a földből és csodákat művelt erejével, lángeszével, óriási akaraterejével és eszményien tiszta hazaszeretetével.

Kossuth Lajos maga volt a földre szállott isteni gondviselés, aki életének minden percét, roppant tudásának minden kincsét a haza függetlenségének kivívására és a magyar nemzet államalkotó erejének megszilárdítására szentelte. Óriás volt mint ember, mint szónok, politikus és államférfi. Büszkesége és örök dicsősége a nemzetnek.

Elvegyült rég a haza porával ami benne emberi és mulandó volt. De nagysága egyre nő a száguldó idővel, mint a közeledő üstökös eget bevilágító fénye. Minél messzebb repül tőlünk az a heroszi világ, amelynek ő volt a lelke, a megteremtője és az éltető levegője, annál közelebb száll a szívünköz, hogy beleírja lángoló betűkkel: Én vagyok a te életed és a te szabadságod.

Mert ő volt a várva-várt Megváltó, aki elhozta nekünk az életet és a szabadságot, a függetlenséget. Enélkül béna a nép, mint a mankón járó koldus, e nélkül nincs föl-emelkedés, nincs virulás és fejlődés, csak senyvedés, sorvadás és halál.

Kossuth Lajosban él tovább, amit elkoboztak tőlünk: a függetlenség és a nemzeti erő. És valahányszor eljő halála napja, mi nem a halálra, hanem a föltámadásra, az új életre gondolunk és látjuk az ígért földjét, ahová az ő szelleme fog vezetni.

Kossuth Lajos halálának évfordulóján az idén is kegyelettel áldoz emlékének az országgyűlési függetlenségi és 48-as Kossuthpárt, a főváros hazafias polgársága és az egyetemi ifjuság. A függetlenségi párt márc. 20-ikán lakomát rendez a Royal-szálló disztermében, amelyen a Kossuth-serleggel a kezében a párt egyik előkelő tagja mond beszédet. Az évforduló napján a párt tagjai és az egyetemi ifjak kivonulnak a kerepesi temetőbe és beszédek kíséretében koszorút helyeznek Kossuth Lajos mauzóleumára.

Székelyudvarhelyt, a székely anyavárosban sem fog e nevezetes évforduló hallgatótanon elmúlni. A Kossuth Lajos asztaltársaság összejövetelt tart es megemlekezik a dicső szabadsághős örökbecsű tetteiről...

— **Március 15-én** a Székely Dalegylet ez évben is emlékünnepeket rendez Székelyudvarhelyt. Az alkalmi beszédet Bíró István tanár mondja.

— **Vege szakadt** az udvari életnek Buda várában. A delegációk megszavazták a 312 nehéz milliócskát. Most már jó időre csendesség lesz a királyi várpalotában. Tegnap a király és udvartartása visszament Bécsebe.

— **Az országgyűlés** részleteiben most tárgyalja a bankjavaslatot. Még csak a harmadik szakasznál vannak. Berzeviczy elnök a többség kedve szerint alkalmazza a házszabályokat, ami az ellenzéken nagy visszatevészt keltett és vitát provokált.

Méhészet.

Teendők a kezoő méhészek számára.

Nagyon ritkán fordult elő, hogy március hóban ne lett volna alkalmas idő a méhek általános kiröpülésére és kitisztulására. Remélem, hogy ez évben is lesz alkalmas idő arra, hogy a méhek e hó folyamán a téli hosszú fogságból kiszabadulva, kitisztuljanak.

Február hó végén volt egy pár napi enyhe idő, melyen a délnek álló kaptárakból a méhek részben kirepültek, vagy életjel adnak magukról. Ezen jelenetet csak részben, de nem általános tisztulásnak lehet tekinteni.

A méhek a néha igen lanyha s viszont a nagy hideg időjárás dacára is jelenleg a legkedvezőbb állapotba vannak. Nagy reményem van, hogy később sem fog veszély bekövetkezni.

Nagyon sokan állítják, hogy az egyesületi kaptárban a méhek rosszul telelnek, mert igen sok benne a lucsok és penész s a méhullák igen nagy számban fordul elő. Ez állítás nagy tévedésen alapul. Aki erre nézve meggyőződést akar szerezni, jöjjön el hozzám addig, míg kaptáraim úgy vannak, a mint beteleltem. Saját szemével fogja meg látni, hogy az említett, sőt oly nagy garral hirdetett veszélynek még nyoma sincs. A hol ez ok előfordul oly mértékben, hogy káros következményei volnának megállapíthatók, ott a baj a kaptár rossz készítésének vagy pedig a méhész elkövetett hibájának tulajdonítható.

Előfordul ugyan, hogy egyik vagy másik kaptár ablakár vizpára csapódik be, mint a jól fűtött szobában, sőt az ablak is „beheged” s még az ablaknál lévő keretben is némi nedvesség látható. Az ilyen eset ne ejtse kétségbe a kezdő méhészeket, mert nemhogy ártana, sőt hasznukra van. Az ilyen méhesaládok nem esnek szomjkórba, azonkívül pedig ezek a legnépesebb méhesaládok. A bedegedt kaptár ablakát nem kell erőszakolni. A kivétellel mindaddig várni kell, a míg meg nem apad és ki nem vehető, mert ha mindenáron ki akarják venni, az ablak könnyen elromlik. Arra az időre, a mikor szükség van az ablak levételére, okvetlen beszárad és könnyű szerrel levehető. Egye öre a küszöb-deszka eltávolításával a röplyukon a kaptár alja szépen kitisztítható.

Most a méhész egyik legfőbb teendője, hogy méhei élelem tekintetében hiányt ne szenvedjenek. A gyanus méhtörzsek mulhatatlanul megvizsgálandók és a hiányt haladék nélkül pótolni kell. Az olyan méhtörzsek, melyek a tisztulási kiröpülés előtt etetésre szorulnak, csakis lépesméz beadása által menthetők meg biztosan a veszedelemtől. A tisztulási kiröpülés után és jó idő alkalmával a mézhiány pergetet mézzel is pótolható.

A méhek etetését még a mai napig sem alkalmazzák kellőleg. Nagyon sok méhész minden két-három napban egy-két evőkanál mézet öntöz a lépre, s ez által nemcsak szabályellenes munkát végez, hanem a szegény kis méhecskéket is összemácsolja a közéjük csurgatott mézzel, a melyet aztán nagy nehezen tudnak letakarítani magukról. Ezen eljárás gyakori alkalmazása által nemcsak nagy munkát végeztet méheivel, hanem még nagy kárt is okoz nekik. A méhek a reájuk öntözött vagy csurgatott mézet, kivált több esetben, a míg magukról letakarítják, lekefélik, a szőrözetük elkopik, a melyre a virágpör gyűjtésénél nélkülözhetetlen szükségük van.

A méhek etetésére mindig tiszta méz használandó. Az igaz, hogy elfogadnak mesterséges, illetve műlelmi szereket, de csak olyan értékkel bír a méhekre nézve, mintha mi jó hegyvidéki bor helyett műbort használunk el. Az igaz, hogy a kezdőméhészek

minden kiadástól visszariadnak. Sajnálunk egy pár korona kiadást, hogy méheik szükségletét megfelelő élelemmel pótolják, inkább haszontalan, illetve értelmetlen élelemmel látják el. Az ilyen méhészre reá fér az a közmondás: rest többet farad, fősvény többet költ.

A méheket a kiröpülésre kényszeríteni nem szükséges, amint azt igen sokan ajánlják. Előjönnek 5k kényszer nélkül önmaguktól is. A múlt év őszén 140 méhesaládot teleltem be és a legkisebbet sem aggódom érettük, mert biztos vagyok benne, hogy azok közül egyetlenegy méhesalád sem pusztult el és midőn arra alkalmas idő lesz, ösztönözés nélkül megjelennek és örömmel töltik el szívemet a viszontlátás édes perceiben.

Aki méheit más helyre szándékozik tenni, mint a múlt évben voltak, az első kirepülés előtt kell megtenni. A míg ki nem jártak, egész bátran új helyre tehető, legkisebbet sem kell attól tartani, hogy káros következményei lennének. Később azonban, midőn kijártak, veszteség nélkül nem lehet megtenni.

A méhesaládok beszerzéséről most idejében gondoskodni kell, mert most könnyebb a szállítása, mint mikor a sok fiasítás fel van halmozódva. A beszerzést a lehetőleg megbízható helyről eszközöljük. A méhesalád vásárlásánál nemcsak a népeségéről és méz mennyiségéről, hanem az anya életkoráról is szükséges tudomást szerezni.

Kaptárak, méhészeti eszközök megrendelését is, aki megem tette, most haladéktalanul tegye meg, mert később a gyárosok és kereskedők nem tudnak megrendelésének eleget tenni.

Székelyszombor, 1911. március hó.

Ambrus András, méhész.

HIREK.

fiadokló nemzet.

— „A rabság világából.” —

Föl mered nyitni bűnös szádat,
Szerencsétlen magyar fiu;
Hogy fel nem kötöttek idáig...
Még mindig nem vagy rá hiu!?

Szemtül-szemünkbe — kutya magyar! —
Hogy mersz igazat mondani?
— Osztrákká finomított fajtád
Vérbe fog ezért fojtani.

Sokan vannak ám osztrák szolgák
És győzni fognak rajtatok —
Ha máshol nem — az akasztófán
Majd csak elnemi ajkatok...

Mit kecmeresz magyar hazáddal,
Hát Isten vagy te — nyomorult!
Hogy halottaiból feltámassz
Egy népet, hazát, mely kimult?!

— „A többség győz s a magyarságnak
Óriás többsége a miénk —
E többség, ha mi parancsoljuk,
Gyilkol, mint megannyi pribék...

Kezünkbe van e nagy többségnek
Élete, lelke, Istene —
Nincs hatalom, a mely ezen az
Állapoton segítene.”

Igy beszél hozzánk Ausztria...
S a magyar ezt hogy fogadja?!
— Magával jól tehetetlenül:
Gyermekeit fojtogatja...

Dr. Király Péter.

— **Kitüntetés.** A király a személye körüli miniszterium ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnök előterjesztésére Ferenczy Lajos felsőrákosi állami elemi is-

kolai nyugalmazott igazgató-tanítónak sok évi buzgó és eredményes működése elismerésül, az arany érdemkeresztet adományozta. E kitüntetés alkalmából március 13-án a vármegyei tanítók ünnepélyes gyűlésre jönnek össze a vármegyei ház nagytermébe, hol az érdemrendet Haller János gróf, a vármegye főispánja tüzi fel a felszazadot meghaladó időn át működött igazgató-tanító mellére. A díszgyűlést Barkóczy Albert „Hungaria” vendégfogadó-jában közebéd követi.

— **A „Tisztviselői-kör”** ma (vasárnap) d. u. 5 órakor saját helyiségében rendkívüli közgyűlést tart. A gyűlésre külön meghívott nem fognak kibocsátani.

— **Vizsgálat.** Dr. Hegedüs Lóránt sepsiszentgyörgyi orsz. képviselő mandátuma ellen az elrendelt vizsgálat e hó 14-én veszi kezdetét Sepsiszentgyörgyön. A vizsgálatot Simó Balázs táblabíró fogja megejteni.

— **Kávin estély.** A székelyudvarhelyi ref. egyházközség ma vasárnap d. u. öt órakor tartja ez évben utolsó estélyét a szokott helyen a következő programmal: 1. Gyülekezeti ének. XLII. Zsolt. Mint a szép hives patakra. 2. Szaval: Adorján Gábor VIII. o. t. 3. Ima: Éneklő a székelydalegylet. 4. Felolvasást tart: Küllényi Erzsébet áll. polg. leányiskolai igazgató. 5. Szaval Szántó Dénes áll. főreál isk. VI. o. t. 6. Elnöki zárszó. 7. Áld meg Uristen. Éneklő a gyülekezet. A belépés ingyenes, szives adományok a jótékony cél érdekében köszönettel fogadtatnak. Az estély rendezői: K a s s a y Irén, L á n t z k y Buba.

— **Segélyek iparosmesterek szegénysorsu özvegyei vagy árvái számára.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara köz-hírré teszi, hogy a kereskedelemügyi miniszter az általa kezelt „Goldberger alapítvány” kamatösszegéből 7, egyenként 300—300 koronás és egy 250 koronás segélydíj adományozására pályázatot hirdetett. E segélydíjak szakmájukban kivált, józan életű, de fiatalon elhunyt, képesítéshez kötött ipart üzőt magyar honos iparosmesterek szegénysorsu özvegyei vagy szegénysorsu, de 18 évet még be nem töltött (fiu, esetleg leány) árváinak fognak odaitélni. A részletes feltételekre, a folyamodványok szerkesztésére, a csatolandó mellékletekre stb. vonatkozólag a kívánt felvilágosítást a kamara irodája szívesen közli az érdekeltekkel.

— **Böjti mulatság vidéken.** A bágyi ifjúság e hó 11-én (szombat) a község tánctermében műsorral egybekötött kosaras táncmulatságot rendez az új énekes könyvek beszerzése javára. A műsor öt pontból áll és kezdete este 7 órakor lesz.

— **Szabad lyceum.** Az ipari munkások szabad lyceumán legutóbb Burger Artur főgimnáziumi tanár tartott előadást, mintegy 224 érdeklődő előtt. „A képzelő tehetségről” (fantáziáról) beszélt. Ismertette a képzelőtehetség sokféle jelenségeit és megnyilvánulásait. Lebilincselő érdekességgel, derült hangulatot keltő humorral fűszerezett előadását zajos tetszés kísérte. Ifj. Bartók István pedig Benedek Elek „Testamentum” c. János fiaihoz intézett irodalmi levelét szavalta el kiválóan ügyes előadással. A hallgatóság és bizottság köszönetét Gyerkés Mihály biz. jegyző tolmácsolta. A lyceum ezuttal is a himnuszal kezdődött és a szöveget énekléssel végződött.

— **Ösztöndíjak fiatal iparosok számára.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara ezennel közhírré teszi, hogy a kereskedelemügyi miniszter az általa kezelt Voigtländer Frigyes-féle „Mária Valeria alapítvány” kamataiból fiatal iparosok számára két egyenként 1100—1100 koronás ösztöndíj adományozására nyilvános pályázatot hirdetett. — Ez ösztöndíjak képesítéshez kötött ipart üző két szegényebb sorsu, érdemes, szakmájában kiváló és józan életű olyan

kezdő, fiatal magyar iparos mesternek, vagy idősebb segédnek fognak odaitélni továbbképzés céljából, vagy műhelyi berendezés, illetve annak tökéletesítése céljából, vagy forgó tőke gyanánt, akik atyjuk iparát folytatják s attól az iparüzletet átvették, vagy átvenni akarják. A részletes feltételekre, a folyamodványok szerkesztésére, a csatolandó mellékletekre stb-re vonatkozólag a kívánt közelebbi felvilágosítást a kamara irodája szívesen közli az érdekeltekkel.

— **Kovács és élesztő helyett — sütőpor.** Minden háziasszony és szakácsművészettel foglalkozó egyén ingyen és bérmentve kap egy vénykönyvet, melyből a sütőpor sok oldalu előnyeit megismeri, — ha a „Székely-Udvarhely” című újságra hivatkozik és levelezőlapon minél előbb tudatja: Dr. Oetker Baden-Wien gyárossal címét. Irjon azonnal.

— **A magvizsgáló-állomások és a legelő-javítás.** A magvizsgáló-állomások a magvizsgálatokon kívül az új rétek és legelők alkotó részeinek szakszerű összeállításával is foglalkoznak. Az állomások utóbbi közhasznú működésére különösen azért hívjuk föl a gazdaközönség figyelmét a nyilvánosság útján is, mert az ország rajjai és legelői igen elhanyagolt állapotban lévén, az állattenyésztés érdekei sürgősen követelik, hogy e téren is haladás álljon be. A földművelésügyi kormány gondoskodott róla, hogy a magvizsgáló-állomásokhoz érkező kérelmeket záros határidőn belül intézzék el.

— **Birkózások.** A „Fortuna” mozgófénykép színházban napról-napra óriási közönség nézi a nemzetközi birkozókat, melyeket e hó 12-ikéig folytatnak. Csütörtökön Gika és Horváth volt az első birkozó pár. 17 pernyi heves küzdelem után Gika győzött. Azután Czaja és Petroff Iván bolgár birkozott. Petroff igen sok szabálytalanságot követett el és a zsűri ki akarta zárni a további versenytől. Azonban szavát adta, hogy többé nem rendetlenkedik. A 20 pernyi eredménytelen birkozást tegnap végkimerülésig folytatták. Pénteken Horváth István győzött Paxon ellenében. Mig Czaja Bertalan és Gika Angelenzku versenye eldöntetlen maradt. Ma (várnap) végkimerülésig folytatják.

— **Öngyilkos órástanonc.** Szomorú jele az időnek, hogy ilyesmiről is írunk kell. Elszorul az ember szíve, hogy egy fiatal, alig 17 éves fiú, ilyen szörnyű tette véte medik, mikor amugyis oly kevés a magyar. Bernát Károlynak hívták azt a szerencsétlen fiút, ki csütörtökön délután egynegyed négy órakor föbelőtte magát és azonnal meghalt. Szorger Ferenc óriásüzletében foglalkozott, közvetlen a Barsay Károly kereskedésével szemben. Ugy látszik — előbb kipróbálta az 5 mm., 5 lövetű „Velodok” forgópisztolyt, mert a szomszédban három lövést hallottak. Tettének okát megállapítani nem lehet. Gazdája igen jól bánt vele; valósággal családtagnak tekintette. Azonban a fiú rémregényeket olvasott és az valószínűleg idegeit megrontotta. Aranyórája volt; édes atyjától kapta, de 20 K-ért elzálogosította. Talán ez is bántotta. Halántékán felül két és fél centiméternyire furódott be a golyó. Az orvos-rendőri vizsgálatot azonnai megejtették. Ferenczy Béla alkapitány és Dr. Görgényi Károly orvos voltak jelen. Azu-

tán beszállították a közkórház halottas kamrájába, honnan tegnap délelőtt nagy részvét mellett temették el a szerencsétlen öngyilkos órástanoncot.

— **A segesvári tenyészállatvásár** e hó 12-én (vasárnap) lesz Segesvárt, az új marhavásártéren. Községek és földbirtokosok tenyészállat szükségletüket e vásáron igen jól fedezhetik. Bővebb tájékozást a városi tanács mai lapunkban levő hivatalos hirdetménye nyújt.

— **Papíroskárpit** (tapéta) gyönyörű színekben, óriási választékban kapható méterenként és tekercsekben Betegh Pál papíros- és írószerkereskedésében Székelyudvarhelyt. Gyári raktár Udvarhelyvármegye részére.

— **Műfog-speciálista Székelyudvarhelyt** Értésítjük Székelyudvarhely város és vidékének uri közönségét, hogy Prohászka Sándor műfog-speciálista, országos körutazásában, városunkban is tíz napig terjedő működését megkezdte. Készít a műfogászat terén előfordulható minden különlegességet, u. m. platina, arany és porcellánból amerikai módszer szerint. Az igen tisztelt uri közönség azon részét, akik műfog-különlegességre igényt tartanak, figyelmeztetjük, hogy itt tartózkodásának első napjaiban e kedvező alkalmat felhasználva, az elismert speciálístáboz fordulni sziveskedjenek. Fővárosi fogtechnikai intézete és laboratóriuma: Budapest, VII. Erzsébetkörut 29. Székelyudvarhelyt pedig a „Budapest” szálló I em. ajtó 3. sz.

— **Eladó kettős létra.** Egy jó erős, három méteres bolti létra eladó. Cím e lap kiadóhivatalában.

— **Pokrócz Ádám** vasuti bakter élményeit és kedélyeskedéseit juttatja eszünkbe az a bánásmód, mellyel a székelykereszturi vásáros közönséget február 24-én az ottani vasuti állomáson illették. Kereskedők, iparosok (nők és férfiak) igyekeztek hazaa vásárról. Az állomáson összegyűltek. Sokszorosan több volt a III., mint a II. oszt. utas. Nem fértek a szűk váróteremben és így egyrésze a II. oszt. terembe bátorkodott menni. Jött azonban Pokrócz ur s az utasokat kiparancsolta a sáros, nyirkos udvarra. A főnök pedig a panaszkönyv előadását megtagadta. Ez a lényege ama hosszú panasznak, melyet a megsértett utasok lapunk szerkesztőségéhez küldöttek. Ajánljuk a székelyvasutak igazgatóságának figyelmébe és várjuk a méltatlan bánásmódban részesített közönség részére a megfelelő elégtételt.

A székelykereszturi kiállítás.

Vármegyénk állattenyésztéssel foglalkozó gazdaközönségének évenként visszatérő ünnepe a székelykereszturi bika kiállítás és vásár lezajlott, eredményeként a következőket hozom tudomására az érdeklődőknek.

Nagy tenyésztők Ugron Zoltán, Bárczai Gyula, Gróf Somsich Tihamér Br. Kemény József, Máthé Pál 38 drb, kistenyészők 87 drb, községek 12 drb összesen 137 drb magyar erdélyi fajta bikát, kistenyészők 18 drb borjas tehenet, 45 drb három és két éves üszöt s 7 drb nyugati fajta bikát állítottak ki, melyek között a földm. ügyi miniszterium 1600 K, az Erdélyrészi Kirendeltség 200 K, az E. G. E. 200 K, az O. M. G. E.

100 K, egy drb ezüst és két darab bronz érme a rendező egyesület 200 K jutalomdíja osztott ki. Dícsérő oklevelet egy tenyésző székelyudvarhelyi Bokor István nyugati fajta bikája kapott.

Bika díjakat 400, 300, 200, 200, 100, 100, 100, 50, 50 koronát nyertek: Ugron Zoltán, Bárczay Gyula, Szőke Károly, Gróf Somsich Tihamér Br. Kemény József, Csomor Lajos, Dimény József, Burszán Mózes, Kovács Károly és Szakács Mózesné bikái, a tehen díjakat 60 K és ezüst érem, 50, 40, 30, 25, 15 K Kálmán Lajos fiatfalvi, Elekes Dénes siménfalvi, ifj. Pitó Lajos Szkeresztur Varga Sándor nagygalambfalvi Bartalis Samu medeseri, Firtos Gergely székelykereszturi lakosok, a 3 éves üsző díjakat 60 K és bronz érem, 50, 40, 20 K-t Györfly Miklós székelykereszturi, Kovács Mózes székelykereszturi Fekete Pál bögözi, Márton Dénes kis kedői, a 2 éves üsző díjakat 50 K és bronz érem, 40, 20 K Feleki Márton nagygalambfalvi, Varga Domokos siménfalvi, Hegedüs Sándor szentábrahám lakosok, a községi bika díjakat, 60, 50, 40, 30, 25, 25, 20 koronát Székelykeresztur, Medesér, Szentábrahám, Alsó-baldogfalva, Székelyszentmihály, Betfalva, Ujzékely bikái vitték el.

A bírálatok lejárta után látogatott közebéd volt, a hol a kiállított vármegyék gazda közönségének vezetőemberei, Székelykeresztur város intelligenciája vett részt, mely közében lelkes felkészítőik hangzottak el Gróf Serényi Béla m. kir. földművelésügyi minisztert és az egyesület távollévő elnökét Gróf Haller Jánost táviratilag üdvözölték.

Udvarhelyvármegye Nemes Családjai. Szerkesztette: Pálmay József. Ára füzve 16 K. Mig a készlet tart kapható: Betegh Pál könyvkiadónál Székelyudvarhelyt. E díszesen kiállított, az egyes családok címereivel illusztrált mű, igen becses családörténeti adatokat tartalmaz

Az állatok összeszámlálása.

A földművelésügyi miniszter leiratot intézett Udvarhelyvármegye törvényhatóságához s elrendelte, hogy a vármegye területén levő állatállomány március 1-től 15-ig megszámláltassék.

A megyében, főleg a községekben bizonyára többen lesznek a gazdák között, a kik állataik számát eltitkolják ama hitben, hogy az állatok megszámlálása az adó emelését fogja eredményezni. Ez tévedés. Miként a népszámlálás adatait nem szabad a hatóságoknak semmiféle célra felhasználni, épp úgy az állatszámolás alkalmával beszerzett adatok sem használhatók fel más célra, mint arra, mikép megtudjuk, hogy az egyes vármegyéknek s így az országnak mily nagy állatállománya van.

Az állatlétszám alapjául a február 28-iki állapot szolgál. A számláláshoz szükséges számláló-lapokat a földművelésügyi miniszter most küldte meg az alispáni hivatalnak.

Az alispán a miniszter rendeletéről értesítette az összes járási főszolgabírákat s a város polgármesterei hivatalát is.

FIGYELEM!

„AIDA” VERGE és „BLUE-STAR” CONTINENTAL

CIGARETTAPAPIROK CSAK AZ ITT LÁTHATÓ KÉPEKKEL VALÓDIAK.

ÓVAKODJUNK ÉRTÉKTELEN UTÁNZATOKTÓL! :-:

Gyertyán, bükk-, jávör- és nyárfát

ugy tönk, mint nagy hasáb alakban — bogos rész nélkül — ölben és szekerenként veszünk: *Márton János és fia* kaptata stb készítő ipar telepe Székelyudvarhelyt, Balint-utca.

Bélyegzők

B megrendelésre mindenféle kivitelben bárhova a legpontosabban, gyári ár mellett szállítanak *Betegh Pál* könyv- és papírkereskedéséből Székelyudvarhelyt.

Amortizációs tisztviselői kölcsön

ügyekben

díjmentes felvilágosítást nyújt az „O. m. I. ált. tisztviselő-egylet kolozsvári képviselőisége”.

KOLOZSVÁR
Terenc József-ut 7. a szám.
Válaszbélyeg csatolando.

Czell Frigyes

és Fiai

bortermelők és bornagykereskedők
Medgyes.

Legjobb beszerzési forrás természetadta valódi erdélyi hegyi borokban. Hordókban és palackokban. Kitűnő sajáttermés és vörös borok.

Szám 1309—1911. V. T.
Hirdetmény.

Segesvár városának a m. kir. földmívelésügyi miniszter ur támogatásával rendezendő

tenyésztés-állatvásárlására

folyó évi március hó 12-én fog az új marhavásártéren megtartatni.

A vásár alkalmával a város részéről díjak 700 korona összegben fognak ki osztatni, mely összegből 300 koronát a m. kir. földmívelési miniszter ur bocsát rendelkezésre.

Helypénznek vagy más díjak nem szedeinek.

Díjakban csakis azon nagyküüllővörmegei tenyésztők részesíthetők, kik bizonyítvánnyal igazolják, hogy a díjazandó állat legalább háromnegyed év óta birtokukban van.

A városi tenyész-állatvásárlással kapcsolatosan a segesvári járási főszolgabíró külön hirdetménye szerint járási tenyész-állatdíjazás is fog megtartatni.

A marhalevél feltétel nélkül elhozandó.

A vásár alkalmával a községek és földbirtokosok tenyész-állatokban szükségletüket fedezhetik.

Segesvár, 1911. évi február hó 25-én.

A városi tanács.

Kiadó lakás és üzlethelyiség.

Négy szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló udvari lakás Székelyudvarhelyt, Batthyány-tér 6. sz. alatt kiadó. Értekezhetni Frölich Ottónál. Ugyanott üzlethelyiség raktárral együtt szintén kiadó.

Szám: 1690—1911. tkvi.

Hirdetmény.

A m. kir. Igazságügyminiszter 1906 évi július 6-án 14114/906. sz. alatt elrendelte, hogy az sz-udvarhelyi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatósághoz tartozó **Ülke** községi telekkönyveiben fölve mind azon ingatlanoknévezve, a melyre az 1886 XXIX. és az 1889. XXXVIII. és 1891 évi XVI. t.-cikben a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. évi XXIX. t.-cikben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottassék.

E célból a helyszíni eljárás a nevezett községben 1911. évi április hó 6-án fog kezdődni

Ennélfogva felhivatnak:

1. mindazok, akik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseket igazoló okiratokat mutassák fel:

2. mindazok akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az eljárásra az 1886: XXIX. t.-c. 15-18. és az 1889. XXXVIII t. c. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait az ezen az uton nem érvényesíthetik és a belyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek; és

3. azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmeznek, illetve, hogy a törlesztési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a belyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. törvényszék mint tkönyvi hatóság.

Székelyudvarhely, 1911. febr. 26.

Gyarmathy Ferenc, s. k. kir. törvényszéki bíró.

A kiadmány hitelül:

Dósa Aladár.

kir. tszéki. telekkönyvvezető.

Arany, Ezüst, Vas, Bronz, Porcellán és **Régiségeket** megbízatásból

Fa azonnal megvásárol, esetleg értékel, vagy utasítást ad.

Hagyatéki árveréseken

mint vevő résztvesz. Arany, briliáns ékszereket, ezüst tárgyakat (tört állapotban is) bármilyen összegre vásárol

Dietrich Gyula ötvös-

mester.

Kolozsvárt.

Levélbeni megkeresésre azonnal válaszol.

Sürgőnycim: Dietrich ékszerész Kolozsvár. ..

Vendégfogadó!

A jó hírű Koronkay-fele Hungária vendégfogadóban Székelyudvarhelyt, Kossth-u.22. sz. alatt kitűnő etkezés, borok, kőbányai sör és tiszta szobák állanak mindenkor rendelkezésre. Vidéki papok, tanítók és jegyzők találkozó helye. Kocsiszin és istálló díjtalanul. Jó bánásmód és pontos kiszolgálásért szavatol: **Barkóczy Albert**, vendéglős.

B O R!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható

A múlt a múlté,
a jelen és a jövő a

Smith-Bros írógépe!

Kérjen prospektust

**FARAGÓ
TESTVÉREK**

.. kizárólagos elárusítóktól ..

Budapest, V., Nador-utca 17 sz

Udvarhely Megyei Takarékpénztár Részvénytársaság Székelyudvarhely. — Fióközletek: Székelykeresztúr és Oklánd.

Részvény aláírási hirdetmény.

Az Udvarhelymegyei Takarékpénztár R.-t. folyó évi február 19-én tartott rendes közgyűlésében 600 drb 200 korona névértékű, a régi részvényekkel egyenlő jogosultságú, részvény kibocsátását határozta el.

Ezen új kibocsátásu 600 drb 200 K névértékű új részvényekre a régi részvénytulajdonosoknak minden ket régi részvény után egy darab új 200 K névértékű részvényre elővételi jog van fentartva.

A kibocsátást a következő módzatok és feltételek mellett eszközöljük:

1. A régi részvényesek 2 drb 100 K (50 frt), vagy 4 darab 50 K (25 frt) részvény után 1 drb új 200 K névértékű részvényt 268 K árban jegyezhetnek

2. Olyan részvénybirtokosoknak, kiknek páratlan (darab) számú részvénye van, 1 drb 100 K (50 frt) vagy 2 drb 50 K (25 frt) részvény után 1 drb új részvényre 278 K árban engedünk elővételi jogot.

3. A régi részvényesek által nem jegyzett új részvényeket 288 K árban nyilvános aláírásra bocsátjuk.

4. A régi részvényesek régi részvényeiknek bemutatása mellett, elővételi jogait folyó évi március 15-től április hó 15-ikéig jelenthetik be és pedig Székelyudvarhelyen pénztárunknál, Székelykeresztúron és Oklándon a fió intézet utján.

5. Az új részvények jegyzése folyó évi április hó 15-én kezdődik és bezárólag majus 15-ig tart Székelyudvarhelyen pénztárunknál, Székelykeresztúron és Oklándon fióközleteinknél.

6. A befizetések a jegyzett részvényekre a következőképpen teljesítendőek:

a) Az aláírás alkalmával részvényenként a névértéken felüli összeg 68, 78, illetve 88 K és 4 K belyeg és kiállítás költsége.

b) Május 15-én 100 K.

c) Junius 15-én 100 K és mindenkor a fizetendő összeg után folyó évi január 1-től a befizetés napjáig számítandó 5 százalékos kamata.

Az új részvényt jegyzőknek szabadságukban áll több részletet avagy az egész összeget is egyszerre befizetni.

A befizetésekről elismervényeket adunk s ezeknek visszaadása mellett folyó évi október hó 1-től kezdjük az új részvényeket részvényeikkel kiadni.

Ha a részvényeket jegyzők a megállapított részleteket a kikötött határidők után 30 nap alatt sem fizetnék be, akkor az alapszabályok 4. §-ának 3. bekezdése értelmében a befizetett összeget elvesztik; ezen összegek a rendes tartalékalap javára könyveltetnek el s a jegyzett részvényeket eredeti árban újból jegyzésre bocsátjuk.

A kibocsátott részvények után befolyó összegből a névértéken felüli részből 55 K 50 fillér a nyugdíjalapra és az ezután megmaradt összegből kétharmad rész a rendes tartalékalapra, egyharmad rész a külön tartalékalap javára esik.

Tulajjgzés esetén a szétosztási arán megállapítását az Igazgatóság magának tartja fenn.

AZ IGAZGATÓSÁG.